

Chcete se podívat jak jsme ve čtvrtek cestovali?

Při hledání míst, která jsme ještě během našich vycházek nenavštívili, bylo nutné se trochu zamyslet. Z krásných pražských parků jsme již poskládali několik vycházek, stará i nová vyhlídková místa od severu k jihu a naopak máme také přečtena, rybníky a že jich v Praze a okolí není zrovna málo, ty známe dokonce napuštěné i vypuštěné, kostely i kostelíky, výstavy i galerie, houby také nerostou, tak sakra kam tentokrát vyrazit?

Nejlepší bude něco, co tu ještě nebylo, zkusíme to na ostrov! A když na ostrov, tak jedinec lodí.

Ale popořadě. Vyjeli jsme z Masarykova nádraží vlakem a ten většinou potřebuje koleje a ty zase na vodě špatně drží a tak abychom se dostali na severní stranu Vltavy, tak již v roce 1871 vynikající rakouský inženýr Alois Negrelli, zřejmě tuše že tím směrem některý čtvrtek pojedeme, postavil kamenný železniční viadukt, jenž v té době neměl v Evropě konkurenci. A když byl tak prozíravý, nasměroval ho tam, kam se nám to nejvíc hodilo, a to bylo malé nádraží Praha-Bubny. Tam jsme také po čtyřech minutách jízdy, pro mnohé asi překvapivě rychle vystoupili.

Na nádraží v Bubnech však veškeré legrácky končí. Možná by to bylo obyčejné nádražičko, nebýt za naší okupace jednoho šílence v Berlíně, který rozhodl že právě zde budou nakládání na vagony, židé-muži, ženy, děti a odtud odváženi do koncentračních táborů.. Dnešní návštěvu tohoto místa jsme nezvolili náhodně. Je to 74. let, co odtud 16. října 1941 odjel transport s prvními tisíci lidmi do polské Lodže. V následujících transportech dalších padesát tisíc.

Nebyli jsme první kdo si na tento hrůzný čin vzpomněli. Pár dní před námi tady uctili památku těchto obětí organizátoři akce Bubnování pro Bubny. Bubnováním, kterému udávali rytmus přední naši bubeníci David Koller, Alan Vitouš a Miloš Vacík a jejichž apel je dnes opravdu aktuální. Přednesl jej organizátor celé akce Pavel Štingl ve dvou větách :

Není pravda, že to nejhorší se už stalo. Je třeba bubnovat i proto co teprve přichází.....

Nevím, asi se zde neplakalo, ale účast bývalé ministryně zahraničních věcí USA Madlen Albrightové rozené Kōrbelové , jejíž oba rodiče také odjeli z tohoto nádraží na smrt, muselo celý apel zvláště podtrhnou. V příštím roce bude nádraží Bubny zrušeno a z jeho budovy vznikne památník věnovaný všem tehdejšími obětem. V parku který jej bude obklopotvat, je již předem umístěna **socha výtvarníka Aleše Veselého, Brána nenávratna.**

Rozsáhlé kolejiště nádraží v Bubnech je jedna budoucí obrovská stavební parcela, vlastně v centru města. Cestou přes něj není možné si nevšimnout že téměř zmizely staré Bubny Zátory, ty padly za oběť stavbě stanice metra Holešovické nádraží. Zbyly pouze fotografie, ty jsme viděli nedávno na několika výstavách.

Vracíme se již pěšky, podle kolejí k Vltavě, na pravé straně stále pěkná a moderní budova bývalých Elektrických podniků a přes koleje přímo proti ní, velmi moderní budovy Argentinské hvězdy. S oběma objekty koketovala Městská část P.7, jako se sídlem nové radnice. Památková ochrana v prvním případě a vysoká cena v druhém, to znemožnily. Tak na Argentinské hvězdy zapomeňme. Nyní jsou to budovy Art-Gen, ty by měly být základem revitalizace celého, v budoucnu uvolněného území. Jsou v nich výstavní sítě, galerie, místa pro vernisáže, zkrátka měli by sloužit k propagaci umění.

Palác bývalých elektrických podniků

**Argentinské hvězdy, s novým využitím
a s novým názvem ART-GEN**

Sešli jsme na vltavské nábřeží a tady se nelze nezastavit u domu s označením Semenářství Jindřich Vaněk, opět je to velmi smutný příběh lidského neštěstí. Slibuji, že dnes již snad poslední. Jindřich Vaněk, člověk velmi vzdělaný a pro svůj obor neuvěřitelně zapálený, vybudoval postupně slavnou semenářskou firmu evropských parametrů, v Rakousku-Uhersku bezkonkurenční. Po několikerém stěhování se definitivně se svými 120 zaměstnanci v nových prostorách na Bubenském nábřeží zasloužili, díky vědeckému Vaňkovu přístupu k semenářství, o výborné výsledky našeho tehdejšího zemědělství. To ale nezabránilo tomu aby nový režim v roce 1948. firmu zabral a znárodnil. To zoufalý Jindřich Vaněk neunesl a po třech dnech si vzal život. Čelní budovu firmy pro něj navrhl architekt Emil Králíček ve stylu vrcholné secese a jen díky tomu, že se jí od roku 1910. veškeré neodborné zásahy vyhýbaly, mohla být dnes uvedena téměř do původní podoby. Vaněk ji po dohotovení nazval podle svého rodiště ve Slovinsku „Maribor“.

Malé překvapení pro účastníky vycházky. V pozvánce bylo že cestou na nás bude na nábřeží čekat krásná Holka. A opravdu čekala, krásná, supermoderní loď vyrobená v Nizozemsku již byla připravena v holešovickém „přístavu“. A proč název Holka? Protože propojuje Holešovice a Karlín. Tedy Hol-Ka. Na cestě se loď nijak netoulá, dosahuje až dvacetikilometrovou rychlost a na trase do Karlína nás vysadila na ostrově, jenž tu byl již v době, kdy bájná Libuše předvíдалa Praze velkou budoucnost. Na nejstarším pražském ostrově, na Štvanici.

Privítání na ostrově, chléb a sůl sice chyběl, zato se z mraků klubalo sluníčko

Pátral jsem po tom proč se ostrov jmenuje Štvanice. Do začátku 18. století měl totiž ostrov mnohem příhodnější název, Velké Benátky. Vltava tehdy nebyla nijak regulovaná a v těchto místech se často rozlévala až k vrchu Vítkov. Připomínalo to Benátky, jenom voda byla sladká. V té době šlechta měla své opery a balety. A běžní měšťané? Pro ty byla na ostrově postavena dvoupatrová aréna a v ní probíhaly štvanice. Bývali uštvaní býci, medvědi, jeleni, kanci a zřejmě další zvíř která přišla právě pod ruku. Za vstupné, děti jeden krejcar, dospělí dva, mělo také měšťanstvo svoji levnou zábavu. A tak se v Praze říkalo-jdeme na štvanici.

Tyhle štvanice skončily v roce 1802. Císař František první je zakázal. Snižovaly prý mravy obyvatel. Velké Benátky byly brzy zapomenuty, zato Štvanice zůstala dodnes.

Na ostrově bývalo rušno, mnohdy až moc. Přešly přes něj armády, štvanice vystřídal divadlo, zahradničili se tu i rybařili, koupalo i umíralo při záplavách. A v naší době?

Našlo by se toho hodně a dalo by se z toho udělat slohové cvičení. Ale zůstaňme u toho co nás ve světě proslavilo. První zimní stadion u nás a na něm jedinečné výsledky našich hokejistů, včetně titulu Mistrů světa, nebo kdo by nevzpomněl na krasobruslení a miláčky národa sourozence Evu a Pavla Romanovi, na staříčké Štvanici získali hned při svém prvním vystoupení titul Mistrů světa a potom to ještě třikrát zopakovali. Nelze zapomenout na naše tenistky Suková, Martina Navrátilová, tenisté Javorský, Kodeš, Ivan Lendl, Korda, i oni na druhé straně ostrova v nejstarším tenisovém stánku První ČLTK a i jinde ve světě dosáhli na tituly nejvyšší. Ten výčet není úplný, je to jen připomenutí pár jmen z malé země ve středu Evropy. Také máme na co být pyšní.

Jak tedy vypadala naše vycházka po ostrově? Holka nás vysadila na břeh v nejzápadnějším cípu ostrova, je to takový park nepark, v budoucnu by se sem měla vrátit plovárna. Procházku jsme došli k Negrelliho viaduktu, ráno jsme po něm přešli vlakem, nyní jsme pod ním prošli a bylo vidět že ani ničivá povodeň v roce 2002 mu nijak neublížila a to je mu 165. let.

Výškou s viaduktem soupeří stánek našich tenistů. Zajímavé je že se opět jmenuje aréna, jako v době štvanic, akorát místo býků a jiné zvíře se štvou za kulatým nesmyslem.

Je to „ Aréna ČEZ Koloseum “.

Arénu jsme obešli a jsme pod dalším mostem, tentokrát Hlávkovým. Nahoru nevidíme, ale víme že jej zdobí sochy Práce a Humanita, jejichž autorem je Jan Štursa. Naopak dlouhodobou ostudou mostu je torzo restaurace zbouraného zimního stadionu.

V lesích kolem Prahy ani houbička, zato na Štvanici kolem starého pařezu krásné trsy václavek

Takovým zlatým hřebem na ostrově je vyhlídka pod Helmovským jezem. Málokdo o ní ví a přeci, nabízí nevšední pohledy přes vodu od Holešovic po Hradčany. Jako v nějakém nekonečném filmu jsou tu seřazeny Elektrické podniky, moderní Centrum satelitní navigace Galileo, nádherné věže kostela Sv. Antonína Paduánského patrona horníků, jedna z největších pražských budov palác Městské části Praha 7, Bývalá bruselská restaurace Expo 58, Hanavský pavilón a závěrem Pražský hrad a Petřín. Docela pěkný zážitek.

Pak jsou tu ještě doslova senzační stavby přímo ve vodě. Helmovský jez, bez něj by Vltavu nebrázdil jediný parník, možná tak pramičky. Zdymadlo, sportovní kanál, všechny okolní regulační vltavské zdi a na špici ostrova vodní elektrárna, krásná secesní stavba jejíž základy byly původně vybudovány na dřevěných pilotech zaražených do štěrkopísku, podobně jako se stavělo v Benátkách. Kdo tyto náročné stavby postavil? Nám již dobře známé firmy Müller a Kapsa a fi. Lanna. Setkáváme se s nimi často při našich vycházkách.

Vyhliídka pod Helmovským jezem. Velmi neobvyklý pohled na pražské panoráma

Původní Francisova turbína, jako symbol vodní elektrárny

Závěrem našeho dopoledne tak trochu porovnáme minulost se současností. Není třeba nikam cestovat, dvě super moderní kancelářské budovy dělají kulisu ostrovu který jsme opustili. Danube House, jistě nejšpičatější budova v Praze, stojí zato si prohlédnout její vnitřní átrium s průhlednými výtahy šplhajícími se někde k nebi. Je veřejně přístupná a je možnost se rozhlédnout a třeba ochutnat kávu, s některou z nabízených příchutí, karamelu nebo okurky. Mnozí neodolali.

Podzimní sluníčko je nízko a dělá trochu neplechu, Danube House se za námi tak trochu schovává

Druhá kancelářská budova je Main Point, přezdívaná pastelka, tu vlastní pojišťovna Kooperativa. Stála víc než jednu miliardu. S Danube House je propojena efektním mostem přes rušnou komunikaci. Její provoz zajišťují nejmodernější systémy, dokonce je sem přivedena speciálním kanálem vltavská voda, díky níž je objekt v zimě vytápěn a v létě ochlazován. Podobné stavby jsou ve světě pouze v Japonsku a ve Finsku.

Také sem je přístup i když na nás chtěli registraci podle OP. Největší plochu recepcce tvoří subtropické stále zelené rostliny, pěstované v hydroponii. Velkým lákadlem je však pro veřejnost v prvním patře půlkruhová výstavní galerie. V intimně nasvíceném prostoru si mohli ti kdo měli zájem v klidu prohlédnout výstavu Česká krajinomalba. Veškeré umělecké předměty obrazy, sochy, zakoupila Kooperativa jako investici a postupně s nimi zdarma seznamuje návštěvníky.

Tady naše vycházka a i povídání jak jsme pěkné slunečné dopoledne strávili končí. Prošli jsme se, někteří snad poznali i místa kde nikdy nebyli a zjistili jsme, že k dopravě lze použít i prostředky netradiční, třeba zmiňovanou loď. Ta společně s vláčky udělala největší radost tříletému Tomáškoví který s námi odťapkal celou cestu a potom spokojeně prospal celé odpoledne. Dost možná že nebyl jediný.

V Praze 22.října 2015.

Pohotově vše vyfotila Jiřina Žipková a to se přitom ještě starala o Tomáška.

Textem fotografie doplnil Mirek.

